

Itaq; in h̄ psalmo p̄ graduū **Ps.** intēdit nos hoz
tari vt ascēdam⁹ d̄ p̄ualle isto plozatoisz miserie p̄
hūilitatē tribulatois ad leticia eterne b̄ritudinis.
Proinde in p̄sona iusti ascensuri orat p̄s. libari de
mal' hui⁹ secl' dī. **Ad dñm cū tribularer clamaui**
me.] Sic fm̄ q̄sdā intelligit p̄teritū p̄ futuro sicut
mor⁹ ē in p̄p̄his: acti dī. inuitādo alios. **Uos q̄ ascē**
ditis d̄ frute in frute/ clamate ad dñm in piculis
hui⁹ secl' z tribulationibz: sic z ego clamaui ad do
minū cū tribularer/ z exaudiet vos sic z me. Qm̄
aūt bō incipēs p̄ficere/ incipit pati linguas detra
hentū z q̄si p̄sulendo a salute auertentiū: atq; ten
tationes d̄monum dolosas: iux̄ illd̄ Eccl' ij. Fili ac
cedēs ad futurē dei/ sta in timore z p̄pa aiā tuā
ad tentationē. s. occurrētē: statim vt cepis accedere
ad futū dō/ sō subdit orādo: Dñe libera ani
mā meā a labijs iniqs z a lingua dolosa.]
Nā fm̄ Dono. z p̄cor. Aug. Labia iniq̄ sunt labia
infidelitū blasphematiū fidē. Lingua aūt dolosa ē
hereticorū fallacia. Labia etiā iniq̄ z subdola ligua
sūt q̄ h̄nt imaginē p̄sulēdi: z p̄nitē nocēdi dicendo:
Non poter' implere: multū ē qd̄ aggredēr'. Et ite
rū: Quid est h̄: lz alij fecerūt talia/ tu tñ non poter'
z: z h̄ suggestiōes tērationū. Et subdit Aug. Ro
ga tu hō p̄ h̄ tentatōes: si vis ascendere in celū/ z
dic: Dñe liba animā meā a labijs iniqs z a lingua
dolosa. Et dicit tibi dñs de' tuus qd̄ scq̄. Quid
de' tibi aut qd̄ apponat tibi: ad linguam
dolosam.] z sic ē h̄ p̄bū spūsc̄ri: lz possit etiā acci
pī vt sic p̄bū ip̄i iusti dicent' ad se hesitādoz reme
diū q̄rēdo. Sensus at h̄ p̄. e. Quid o aiā dabit tibi
bi p̄ remedio aut qd̄. s. auxiliū vel p̄silij apponet tibi
bi ad puniendū p̄ linguā dolosā z vincēdū eā. De
labijs at iniqs d̄ q̄b̄ s̄ dixit h̄ tacuit: qz satis videt
vrūq; in alteruero inclusum. Etqz lingua dolose
in occulto decipientū mlto est piculosior q̄ labia
ap̄te maledicentiū: Jō d̄ lingua dolosa exp̄ssi' loq̄t
Huic itaq; interrogatiōi spūsc̄ri r̄ndet dī. Sa
gitte poter' acutē: cū carbonibz desolato
rys.] q. d. Dec arma sunt tibi neētia. s. aduers' lin
gua dolosā. s. sagitte z carbōes vt eā trāffodias et
exuras. Sz q̄ sūt vel q̄les iste sagitte spūsc̄lesz car
bones isti: R̄ndet Aug. qz iste sagitte poter' sūt h̄
ba dī oipotencis in sacra seprura tradita q̄ dicunt
acutē: qz ad vulnerādū corda i amore dī sūt pene
trabiles tāq; acutissimi: iux̄ illd̄ heb. iij. Sermo
dei penetrabilior ē oī gladio acuto vsq; ad intima
cordis. Carbones aūt d̄solatoz sūt exēpla ap̄loz z
alioz sc̄toz parz: qz sic carbones succensī vastant
exustiōe domos z siluas. Sic exēpla sc̄toz igne
charitatis succensa vastauerunt z vastant in hoīs
bus carnis z mundanoz affectiones: z p̄ totū mū
dum vastauerunt: suis p̄dicationibz z fructum ex
emplis ac miraculis (que deus oparus est p̄ eos)
oēs siluas erroz Infidelitatz z idolatriez z c. Et ad
hāc expositionem facit etiā translatio Hierony.

iuxta hebreū vbi sicut z in hebreo habet. **Cū carbo**
nibz iuniperoz. Nā iuniperi carbones qñ sunt op̄
ti bono mō cineribz diu p̄seruat ignē. scz p̄ annum.
fm̄ q̄ habet in lib. catholicon. Unde d̄: iuniperus
a gigno gignis z pyr qd̄ est ignis qñ gignens ignē.
Ideoq; bene significant p̄ hoc exēpla sanctorū p̄
dicatoz que faciūt p̄seruare in hominibz ignē cha
ritatis diuine z fraterne diutius scz. vsq; ad finem
vite etiā p̄ martyriū z c. Et sic patet qz aduersus lin
guam dolosaz ista sunt remedia. s. verbū dei tene
re z exēpla sanctorū imitari. Deu mihi quia
incolatus me' plongatus est: habitauī cū
habitantibz cedar multum incola fuit aīa
mea.] His verbis **Psal.** notat desiderij celestis
patrie p̄pter qd̄ debz iustus in hoc exilio gemere as
spirando ad patriā. Unde dicit. **Deu mihi. i. gemitus**
mibi est magnus de hoc qz incolatus meus. i.
pegrinatio mea z mora in terra aliena huius misere
vite tanq; in exilio a vera patria plongatus est.
Et iste intellect⁹ parz clarius ex translatione Hiero
ny. Et itez. Deu inq; mibi quia habitauī cū ha
bitantibz cedar. i. cum habitantibz in terra cedar q̄
fuit filius h̄smael. Gen. xxy. Et ipse omni populo
fuit exosus. z ideo habitauit in solitudine z taber
naculis. qui genti sue nomen dedit. z nūc saraceni
appellant. vt dicit Honorius. z fm̄ Aug. interpre
tatur tenebre. et significat infideles z malos hoies
peccatoz tenebris inuolutos. Qui angelis z san
ctis exosi habitant in deserto erroz. Et qz cū infide
libus z malis atq; inqueratis hominibz habitare
homini iusto est graue z gemebundū. ideo gemēs
dicit. Deu mihi qz in hoc mundo cū malis habita
ui qui me in bono p̄turbauerūt sepissime. Et itez.
Deu mihi. i. gemitus mibi est quia multum incola
id est. pegrina fuit diutissime anima mea. s. exulan
do a patria. Nam zsi breuis sit vita p̄sens: tamē p̄
desiderio essendi cū christo longissima videt. Ser
quitur. Cum his qui oderunt pacem.] id
est. cum p̄secutoribus z hereticis qui nolunt paces
dare ecclesie.] eram pacificus.] id est non irat⁹:
non turbulentus sed patienter me habēs in eoz p̄
secutione. z illos diligens tanq; amicus pacificus
fm̄ deum z in deum. Sed ipsi.] cū loquebar il
lis.] s. verbū p̄ritatis fidei z salutis reuocando vel
p̄hibendo a malis. ipsi obstinata mente non solum
nō audiebant sed etiam insup.] impugnabant
me gratis.] id est. sine rationabili causa. non solū
p̄sequendo lingua iniqua z dolosa sed etiā potētia
inuasiua que p̄rie dicit impugnationē. Vel grat⁹. i.
frustra qz nō p̄ualuerunt mibi z c.

Psalmus. cxx

Et uani oculos meos
Los zc. In hoc psalmo propheta orando
instruit z monet nos recurrere ad deum

z scōs dei celestes vt p eoz intercessionē diuinū
 auxiliū pmereamur z custodia a pctis. **U**nd sic in
 pcedenti psal. pmo graduū docuit z monuit p̄mū
 graduū sc̄uris q̄ ascendit in celū. s. hūilitatē in tri-
 bulatiōe. Ita in h̄ psal. sc̄do graduū monet suo ex-
 emplo orare vt valeam⁹ ascendere ad sc̄dm ḡdū vir-
 tutis p̄ quēitur in celū. h̄ est: p̄ auxiliū dei cauere a
 pctis z custodiri. **P**icit ḡ **Psalmista. Leuani o-
 culos meos i mōtes**. s. exorādo scōs celestes
 z angelos q̄ dicunt mōtes in sc̄ptura eo q̄ sunt alti
 dignitate/firmi cōnitare/z illūinati sole lucē diuine
Decem p̄nēt ad p̄rietates montiū. s. esse altos:
 firmos/z luce solis citius illūinari **[vnd veniet
 auxiliū mibi]**. s. p̄pter eoz intercessiōes z merita.
Uaz diuina auxilia hoib⁹ cōiter p̄stita/p̄ angelos
 administrāt. **P**riualr aut sunt a deo: i deo sub-
 dit. **Auxiliū meū a dño q̄ fecit celū z ter-
 rā**. **S**ed qd vel qle auxiliū perat: subdit docendo
 iustū: dicēs qd sequit. **U**. **Non det in cōmoti-
 onē pedē tuū**. i. affectū tuū nō pmittat in cō-
 motionē labēdi in pctm̄ **[neq̄ dormiet q̄ cu-
 stodit te]**. i. b̄ orandū est qd z ego oro. **U**t nō dor-
 miet de⁹ z ei⁹ angelus cui cōmissa est custodia tua
 a pctis: sed solliciter vigilāter custodiat te. **N**imi-
 rū fm̄ veritatez in deū vel angelos nō cadit sōnus
 vel dormitatio. qz bec sunt passiōes sensitiue pris-
 sed in sc̄ptura dicunt dormire de⁹ z angel⁹ qn̄ sub-
 trahunt ab hoīe suffragia. **E**t ad hunc sensū d̄t ps̄.
 sc̄z q̄ iustus debet deū z scōs angelos ac brōs ex-
 orare de hoc vt auxiliū p̄beat ne cōmoueant pedes
 sui in lapsuz pcti z de h̄ suffragio auxiliū nō dormi-
 tent differēdo vel subtrahendo ipm̄. **T**andē ps̄. in
 sp̄sc̄to loquēs pmittit letā securitatē de h̄ iusto d̄.
**Ecce non dormitabit neq̄ dormiet q̄ cu-
 stodit isrl̄**. i. fide vera z formata vidētē deum
Israel em̄ deū videns interpretat. h̄ aut dicit qz sine
 intermissione sp̄ de⁹ custodit electos. **U**nd subdit.
Dñs custodit te. s. iustū p̄seruando in gratia
 sua. **[dñs p̄tectio tua]**. s. contra tentatiōes/vi-
 cior̄ ne succūbas in eis **[sup manū dexteram
 tuā]**. p̄ manū dextrā hoīs intelligit oīs prās būā-
 na qz i dextera p̄sistit robur fortitudis. z sic est sen-
 sus q̄ dñs custodit te z p̄tegit te sup manū dextrā
 tuā. i. pl⁹ q̄z man⁹ tua dextera. h̄ ē: oīs prās tua pos-
 sit te p̄tegere z custodire. **I**ta qz. **Per diē sol nō
 vret te neq̄ luna p̄ noctē**. **H**ic p̄ diē accipit p̄
 speritas: p̄ noctē aduersitas. **E**t sic est s̄sus q̄ nec p̄
 speritas dies q̄ vt sol fulges vret te vicio elatiōis.
Nec aduersitatis nox q̄ deficere videris vt luna q̄
 est defectuosa vret te vicio impatiētē vt frāgar⁹ a
 s̄tute. h̄ idō qz. **Dñs custodit te ab oī malo**.
 sc̄z culpe z pene. **E**t hoc oro vt videt̄ **[custodiat
 aiām tuā dñs]**. **E**t h̄ cāp̄fecte fiat: qz. **Dñs cu-
 stodiat introitū tuū z exitū tuū**. i. totū vt
 te tue cursū vsqz ad mortē exitū in oib⁹ opib⁹ tuis.
 p̄ bec q̄ppe p̄ncipalia. s. introitū z exitū tot⁹ decur-
 sus accipit. qz vt d̄t ps̄. i. et b̄. **I**ntroit⁹ vie v̄l mo-

tus ē pl⁹ q̄z dimidiū totū itiner⁹: **E**t insup cāp̄fē-
 crissime custodiri orat vt. s. dñs custodiat introitū
 tuū z exitū inq̄ **[ex h̄ nūc]**. i. amodo p̄tinuādo
[vsqz in sc̄lm]. i. in eternū qd̄ erit p̄ducēdo ad be-
 atitudinē p̄petuā in celesti regno.

Fer. III. ad vesp̄as.

Psalmus. cxxi

Etatus sū in his

I zc̄. In h̄ psal. dauid monet p̄ fidez
 eccl̄iqz vnionē letantē rendere ad ce-
 lestē patriam. **E**t h̄ ep̄ 3° ḡdu ascēsus i
 celū. vñ in p̄so iusti ascēsurū in celū ad qd̄ anhelat
 toro desiderio d̄t psalmista sic: **Letat⁹ sū i his
 q̄ dicta sūt mibi**. sc̄z p̄ reuelatiōes diuinā i sac̄s
 sc̄ptur⁹ p̄tētā z q̄ sint bec subdit: qz **[i domū dñi
 ibim⁹]**. i. in celestē hierl̄m vbi de⁹ habitat: vbi ci-
 ues sc̄toz/ z domestici d̄i erim⁹/ ad quā sūmo de-
 siderio in eccl̄ie fidez spe tēdop̄t qd̄ d̄ ea p̄sequēda
 letat⁹ sum/ qz leticia ex h̄ fide orit. **U**n̄ subdit:
**Stātes erāt pedes n̄ri in atrijs tuis hie-
 rusalē**. fm̄ Aug. z doc. pedes anie sunt affectus:
 qz sic corp⁹ pedib⁹ sic aīa currit affectiōib⁹ q̄ p̄ affe-
 ctū tendit. **A**tria aut celest⁹ hierl̄m sunt in p̄nti fi-
 des eccl̄ie z spes z charitas: qz per bec tāqz p̄ atria
 trāscūdo intrat in illā aulā celestē z sic est sensus.
Non solū d̄ h̄ letat⁹ sum q̄ in domū dñi sū itur⁹:
 s̄z etiā d̄ h̄ qz stātes erāt. i. firmati pedes n̄ri. i. affe-
 ctus n̄ri in atrijs tuis. h̄ est in fidez spe ac charita-
 te q̄ sunt atria tua o hierl̄m celestis. **E**t notantē d̄c:
 stātes erāt p̄ modū p̄teriti imp̄fecti: z nō d̄c. stā-
 tes sunt vel fuerunt/ ad designandū qz in hac vita
 nō h̄ p̄fecta statio/ s̄ imp̄fecta inq̄m̄ p̄r h̄ cadere
 a fide vel saltē a charitate p̄ pctm̄: nisi sit q̄s cōfir-
 mat⁹. **S**z q̄ sit ista hierl̄m de q̄ loq̄t declarās sub-
 dit: **H**ierl̄z q̄ edificat vt ciuitas cui⁹ p̄ci-
 patio ei⁹ in idipm̄. q. di. **N**ō loq̄r h̄ de illa māli
 hierl̄m q̄ ē in iudca: qz ista nō edificat cū sit iā p̄fē-
 cre edificata **E**t em̄ cū bec dauid dicebat iā tūc hie-
 rusalē ciuitas erat p̄fecte extructa: s̄ loq̄r d̄ illa hie-
 rusalē supna q̄ edificat nō ex sax⁹/ sed ex viuīs lapī-
 dib⁹ q̄c̄idie. h̄ est ex fidelib⁹ hoib⁹ z sc̄tis p̄struit vt
 ciuitas. i. ad similitudinē ciuitat⁹: qz in ea ē ciuitū vni-
 tas maxia charitate societatis brōz oīm. **L**u. s. ci-
 uitas celest⁹ p̄cipatio est ei⁹. i. enī eiusdē qd̄ ē in
 idipm̄. i. idem in seip̄o. h̄ ē in deū. **U**n̄ Aug. **Q**uid
 est idipm̄ nisi qd̄ sp̄ codē mō ē qd̄ nō mō aliō z mō
 aliō ē: z sic p̄t qz idipm̄ est ip̄e de⁹ q̄ in seip̄o semp̄
 est vnicū: idem: inuariabile z indeficiēs bonū. **S**z
 q̄re sic loquit⁹ psalmista: **R**ndet fm̄ Honorū qz
 ideo: vt ostenderet se loqui non de alia q̄z tm̄ mō d̄
 superna ciuitate: quia hoc non conuenit aliq̄ ciuita-
 ti vt habitantes vna eadem re participant/ sed plu-
 rib⁹: d̄ qd̄ vnus plus: alius min⁹ b̄z. **I**n celo autē

omnes habitantes vna refruunt: sic nos vna luce sol' comunit' oēs picipam' zc. **Sequit'** **Illuc ei ascēderunt trib' trib' dñi: testimoniū isrl' ad pfitendū nomini dñi.** Hoc ē ad illā celest' hierl'm ascēderunt trib': non q' cūq' sed trib' bus dñi. qd' dicit: q' p' es erant trib' nationis hōim. Sic em' ppl's isrl' erat in. xij. trib' diuisus: ita rbo/ manus ppl's in. xxxv. z sic de alijs: sed non ascēderunt in celū nisi q' fuerant d' tribu dñi regnāci. s. in fide chri. Et q'les sint vel reputent' trib' dñi/ sub/ dic: q' ille t'mō q' sunt testimoniū isrl'. i. q' p' fides formatā z bona opa restant q' sunt vere isrl'. B est deū v' dantes / sic em' isrl' interpretat'. **Tales em' sequunt' testimoniū isrl' q' d' ch'io venturo fide certa testificat' est dī. Ben. xlix. Non auferet' sceptr' de iuda: donec veniat q' mittend' ē: z ipe erit expectatio gentiū/ in quē gentes spabūt: z p' p'ns de' ver' / alioq'n nō eēt spandū in eo: q' iux' illd' **Diere. xvij. Maledict' q' spem ponit in homine. An' isrl' testificatus ē ch' m' deū: Itaq' tales trib' dñi ascēderūt in celestē hierl'm q' his crediderūt/ sed ad quid ascēderūt/ subdit dī. Ad pfitendū. s. p'fessōe laudis nomen dñi. B est chri q' est dñs oim. P'roin/ de spero letat' z credo nos illuc puēuros. **Quia illic sederūt sedes in iudicio: sedes super domū dauid.** B est: q' illic vicz in domo illa vel ciuitate celest' hierl'm [sederūt sedes] i. assessores [in iudicio] scz futuro: vbi erūt apli assessores chri iudicant': iux' illud **Mat. xix. Qu' venerit filius hominis zc. sedebit' z vos sup' sedes. xij. iudicantes xij. trib' isrl'. An' p' sedē h' significat' iudiciaria potestas. Nā z sedes aplica eē d' apd papam/ p' p' restatē iudiciaria quam h' in eccl'ia. Et cū papa cū cardinalib' aliqd' mandat d' q' sedes aplica mandat h'. Sic in pposito accipit' sedes p' fessore veluti p' tinens p' p'nto: q' sedes ipe fm se non dicunt' se dere: sed fessores in sedib' sedent. Sensus q' est q' [illic] scz in celesti hierl'm [sederūt] i. q' uerunt. [sedes in iudicio] i. apli q' erunt assessores in iudicio futuro. Jam em' isti sedent in celo regnantes z q'escētes. **Uel iō apli dicunt' etiā sedes: q' in eis deus p' grām z gl'iam seder: Iux' illud Sap. Aniz ma iusti sedes est sapientie: z sup' eos deus iudex in iudicio sedebit' z mundū iudicabit zc. Et q' apli habebunt aurozitatē iudicādi sup' totā chri fami/ liam. Jo addit: [sedes sup' domū dauid] i. sup' vni uersam familiā chri: q' figurata ē p' domū Dauid. **Luc. j. Dabit ei dominus sedem dauid patris ei' zc. Itaq' vt p' tinuimus l'ram psalmista p' miserat q' illuc in celum ascēderūt trib' dñi: z etiam illic sederunt sedes. i. apli iudices seculi: q' p' sequent' arguit q' z nos debem' habere spem: q' illuc ascēdem' si fidem aploz z sanctor' patrū imitari uoluerim'. An' in spūscō omnes nos fideles q's ad ascēdendum illuc inuitat/ alloquit' dī. **Rogate que ad pacem sunt hierl'm.** id est perite a dō z inq'rite diligēt' ea que sunt necessaria vobis ad**********

ipius hierl'm celestis pacem psequendam z efeq' nini vt illuc pueniat. Et q' sint ad id p' tinentia: q' scz debem' rogare: ipe psalmista vt exemplū nob in se det: rogat p' uertendo fmonē ad hierl'm dī. **z abundantia** scilz sic [diligentib' te] lo hierl'm q. dī. ego hoc rogo z vos si deles hoc idem rogare scz q' fiat abundantia: vicz pac'. Nam sic sonat lic tera hebraica z glo. nra abundantiam ad pacē referendo in hoc passu. **Que q'dem abundantia pac' i ipsa diligentib' patriam celestem habet.** hoc est: i filijs ecclie. **Nā Esa. xlvij. scribit: Nō est pax im' p'ns d' dominus. An' p'z q' q' vult ascēdere in celum d'z ad illud tendere in vnione ecclie z pac'. Jo alloquendo eccl'ia psalmista subdit. **Eiat pax in t'ute tua** id est in charitate que est p'ctus ecclie militantis z triumphant': vt p'z p' expositio nem Aug'. que d'z t'us p' excellētiā cū sit maior ceter'. j. **Loz. xij. Et his verbis rogat z rogare nos suo exemplo docet ecclie militans' pacem z vnionem in charitate. Sequit' [z abundantia i turrib' tuis]** Hoc est fiat abundantia grē spūscā z doctrine ac sapientie z omnū bonoz celestū [in turrib' tuis] id est in sc'is eminentiorib' q' sūt tanq' turres fortes munientes hanc ciuitatem h' turrib' meritis z exemplis p' alijs altius: vt sunt p' p'cti ecclie militantis/ epi/ doctores/ p'dicatores/ z h'mōi: q' z in eccl'ia triumphante p'cellunt p'mijs ceteros: sic turres sunt altiores alijs mur'. **Sed q' re est q' psalmista in hoc psalmo loq'ndo de celesti hierusalem sub eodem p'extu p' uertit fmonem suum ad eccl'iam/ que est in terris militans. Rūdet fm Honorij: quia iugit' lapides viui ex ipa militante eccl'ia scz de terr' colligunt' ad edificandum hierusalem supnam. Et eccl'ia militans correspōdet p'portionabil' ecclie triumphanti in celis ac conformat': vt d' Dionysius d' eccl'ia st. hierar. **Tādem psalmista p' uertit fmonem z dirigit itez ad celestem hierl'm/ d' q' p'ncipal' agit dī. **Propter fratres meos z primos meos loq'bar pacem de te**** hoc est p'pter fratres meos: id ē p'pter hōmīnes quoscūq' z oēs hōies fm carnē sunt ffes ex vno patre Adam z vna matre Eua generati. **Et primos meos. s. in fide chri vnitos. p'pter hos inq' s. multiplicandos in ecclie vnionē. vt ipi vinculis charitatis z pacis astricti ad edificandū in celestē hierl'm essent apri **Loquebar. s. p'dicando illis. pacem de te. hoc est. q' in te hierusalem celesti est pax summa ad quam hic viuētes nō possunt sine v're pacis vnione peruenire: z etiā. **Propter domum domini dei nostri quesui bona tibi**** hoc est p'pterea. quia es domus domini dei nostri eo q' in te habitat deus per gl'iam quesui id est. attraxi predicando z docendo verbum salutis alijs. z sic quesui bona tibi. s. aggregando ad te multos ciues vt electozum numer' citius in te completeretur z sic pater.******

Psalmus. cxxij

Ad te leuavi oculos

meos etc. In h psalmo ppha intēdit nos monere vt sim⁹ solitari diligent⁹ ad exēquēdū man data dei quōs ascendere possim⁹ in domū dei cele stem p hunc quartum gradum in ordine. **Q**uā lo quens in psona viri iusti dr: **Ad te leuavi oculos meos** scilz cordis z corpis [q̄ habitas in celis] scz p glām. **Ecce sicut oculi seruoꝝ in manibz dñoz suoz** hoc est sic oculi suoꝝ sunt intenti manibz dñoz suoz vt sint pari facere qd̄ eis dñi significant manibz: ira sunt oculi nri intenti ad dñm deum nrm vt qd̄ facere nobis innu/ it p̄cipiendo/solitate z diligēte pficiam⁹. **Sicut oculi ancille in manibz domie sue: ita oculi nostri ad dñm deum nostrū** .i. sic oculi ancille sūt in manibz dñe sue vt faciant qd̄ dña innuerit manibz faciendū: ita sum⁹ intenti nos facere qd̄ p̄cipit dñs de nri: z b̄ tādū [donet miserereat nostri] .i. donec p misericōiam suā ducat nos ad b̄titudinem. h̄ est p̄seuerando vsqz ad finē vite: **J**ogz orat vt z nos sic orem⁹: **Miserere nostri dñe** scz ex misericōia tua dando grām p̄seueratōis in p̄nti [miserere nostri] scz ex misericōia pducendo ad eternā felicitatē z impassibilitatē [qz multū repleti sumus] scz in p̄nti vita [despectio ne] .i. irrisione infidelīū z alioꝝ maloꝝ hoīm **U**n glof. sup hunc psalmū dr: **Irident om̄ a malis hoīm iustus q̄ amat q̄ sperat non vīsa.** Et ei dicit: **Quid credis infane qd̄ credis: q̄s reuersus est ab inferis z retulit tibi qd̄ ibi agit?** **Hec z p̄la in glo.** **Quia multū repleta ē anīa nostra** q̄si di. **Non solum fm̄ corpalia vel exteriora repleti sum⁹ despectioe irrisionis z p̄temp⁹.** **Sed etiam anīa nra multū repleta est. suple p̄temp⁹ z amari tudine p̄p̄e sordidationes pctōꝝ multoꝝ.** **Nam sumus in h̄ mūdo [opprobriū abūdātibus] id est diuitiū hui⁹ seculi q̄ derident paupes [et despectio sup̄bis] scz q̄ despiciunt humiles z trena p̄tinentes amore cb̄i.**

Psalmus. cxxij.

Nisi qz dñs erat in

no. **D**ic David hortat nos vt euasione oim piculoꝝ mundi z laqueoꝝ diaboli: necnon et omne bonum nrm soli diuie gr̄e ascribam⁹ / quod ponit p q̄nto gradu ascensus in domū dei celestē **U**n psalmista dicit sic in psona ppli fidelis. **Nisi qz dñs erat in nobis** scz p adiutoriu: gr̄e sue. **[dicat nūc israel] .i. p̄ls fidelis gr̄as dō agēs/ intelligat z dicat istud [nisi qz dñs erat in no**

bis] **D**oc replicat ad ostendendū maiore gratia dinem de auxilio diuino. **Cum exurgerēt ho mīes** scilz mundani p̄cādo [in nos] .i. nos [forte viuos deglutissent nos] scz absorben doz totalr̄ corrupendo vitatem fidei z sc̄itatē i nob: sic id qd̄ deglutit/ absorbet/ z cōsumit etc. **Et dicit forte: qz mlti sunt absorpti p̄sentientes infidelitati vel impietati p̄p̄ atrocitatem p̄secutionis.**

Cum irasceret furor eoz in nos forsitan aqua scz triblacionis q̄ p impetū aq̄ designatur **Et viū [absorbisset nos] scz p̄ p̄sentem erro ris z pcti demergendo in pfundū inferni. q. d. non potuissē alit̄ euasisse nisi p̄ h̄ q̄ dñs erat in nob p̄ auxiliū sp̄alis gr̄e.** **Correntē pertrāsuit anīa nostra** **T**orrentē currit cū impetu vehemē ti: z iō p̄cat vehemētiā p̄secutiōis quā p̄transiuit aīa martyꝝ illesa. **T**orrentē etiam p̄cat istō seclm̄ i q̄ homies cū impetu multiplici miserie currūt ad mortē q̄tidie. **H**ic torrentē p̄transit anima p̄seoris z viri iusti illesa p̄ dei grām: cauendo ne p̄sent ar tentationibz. **Sed vnde h̄ factū est [forsitan p̄transiit anīa nra aquā intolerabilem.]**

Hoc ē purasne q̄ aīa nra p̄p̄a p̄tute potuissē p̄trāsisse triblaciones z tentatiōes tā hoīm q̄ demonū intolerabiles: q. d. certe non: nisi dñs fuisset in nobis etc. **U**n p̄trea gr̄as agendo deo/ subdit:

Benedictus dñs q̄ non dedit nos in captiōne dentibz .i. crudelitibz z mo: s̄ibz eozū.

Nam p̄ dei grām **Anīa nostra sicut passer erepta est** scz q̄ aliq̄n p̄rigit eripi [de laqueo venantiū] .i. d̄ insidijs z deceptōibz t̄tationū q̄ bus aīe capiunt̄ ad mortē culpe z gehēne/ sic aues laq̄o [laqueus cōtritus est] scz p̄ dei grām p̄ quā calcauim⁹ z deuicim⁹ p̄secutiōes z tentatiōes **Et nos liberati sumus** z sic nram liberatōes z oē bonū in nob deo ascriben. p̄fitemur dicentes: **Adiutoriu nostrū in nomie dñi** .i. in p̄tute z gr̄a est dei [qui fecit celum et terrā.]

Psalmus. cxxiiij

Qui cōfidūt in dō:

mino etc. In h psal⁹ ppha nos monet qz p̄fidentiam in deo semp z in omnibz habeam⁹ z vs qz ad mortē ab ea nō cōmoueamur **Et h̄ ponit p̄ se xto gradu ascensus in celū.** **D**ic ḡ in sp̄sc̄to psal⁹ **Qui cōfidunt in dño** scz toto corde: nō in idolis nec rebus mūdatis [sicut mōs sion] q̄ ē im mobil: ita tal [nō cōmouebit in eternū] .i. a stabilitate fidei vel bono charitatē [q̄ habitat in hierlm̄] scz sp̄ali. h̄ est in vniōe ecclie. **J**o aut̄ nō cōmouebit: qz **Montes in circūitu eius** id ē angeli celestes ad custodiā d̄putati sunt i circūitu ei⁹ .i. hoīs: ip̄m custodiētes ne cōmoueat̄ ad cadēdum in pctm̄. **I**nsuper **Et dñs in circūitu po**

puli sui. scz est tanqz murus in circuitu ecclesieam
muniens z defendens: sic chris pmisit **Nat. vi.** **Ecce**
ego vobiscum sum oibz diebz vsqz ad summam
one seculi. Jo ps. addit **Et hoc nunc.** i. in presenti
Et vsqz in seculum. i. vsqz in fine mudi: z tandē i
celo erit nobiscum deo defendens vsqz in eternū. **Quia**
nō relinqt dñs. i. nō pmittet **hōm pccōz.**
i. maloz hoim prate ad flagellandū z dñandū
Sup sortē iustoz. i. sup electos di bonos **vt**
nō extendat iusti ad iniquitatē man⁹ suas.
i. ne in diutina tribulatione victi psciant ad fa-
ciendū iniquitatē. **Et qz boni merent pmiari/ mali ac**
puniri. Jo subdit orando: **Gūfac dñe.** i. defē-
dendo/ pfortando/ z coronādo/ sic pmisit **bōis**
z recti corde. **Declinatēs at.** scz a recitudine
fidei z pccati **In obligatōes.** i. ad pctā q obli-
gant ad penas **adducet dñs.** scz ad supplicū
eternū **cū opantibz iniquitatē.** i. cū demōibz ob-
stinat⁹ in opibz iniquitatē. **Et h erit in iudicio finali**
qñ dicit dñs: Ite maled. in eternū ignē q paratus est dia-
boloz angelis ei⁹. **Nat. xxv.** **Et tunc dabit in eternū**
lpar sup isrl. i. sup fidelem pplm deū vidētē
q regnabit in celo ppetua pace.

Psalmus. cxxv

In conuertēdo dñs

z c. In b psalmoppha docet z hortat de ca-
ptiuitate vicioz z de timore fuili libertatem futurū
in amore chri scandere. **Et sic iste ē grad⁹ septim⁹**
ascendēdi in celū q bz libtas fm Cassiod. **Un psal**
mista in psona ppli q de captiuitate vicioz ad lib-
tatem amoris puenit in chro/ dñe grās agendo:
In puerendo dñs captiuitatē sion: facti
sum⁹ sic solati. h est: ex q puerit dñs. i. chris
captiuitatem sion. h est: fidelis populi. **Nam sion**
speculatio interpretat⁹: q feat pplm ecclie q p fidē ve-
ram speculat⁹ deū: z tandē in celo facie ad facie spe-
culabit. **Un qz dñs puerit de captiuitate diabo-**
li z vicioz pplm fidelē chriānū. **facti sum⁹ sic con-**
solati. scz p libtate filioz dei. **Sz qre non dr facti**
sum⁹ solati/ sz sic solati. **Rñr fm Aug.** aliosqz
qz qdū sumus in b mūdo gemim⁹: lz cōsolemur
in spe celestiu: z sic non sum⁹ ex toto solati/ sed h
erit in patria. **Un. ij.** **Loz. vi.** quasi tristes: sp autē
gaudentes. **Et ppter ea** **Gūc repletū est gau-**
dio os nrm: z lingua nra exultatione. hoc
est: tunc. i. qñ puerit dñs captiuitatē fidelis ppli
repletum ē gaudio os nrm z lingua nra exultatio-
ne: qz tunc apli z pdicatores ac fideles chri pdica-
būt mundi libationē z salutē factam p chm: circa
qd eoz os z lingua hōabat assidue tanto gaudioz
exultatione anime q etiam opprobria z pumeli-
as hōera ac mortē letant⁹ p nomine Jesu suscipie-
bant: vt piz **Act. vi.** z omnis pplis ad fidem conuer-

sus grās agebat z laudes canebat letas p redēpti-
one hūani generis. **Gūc dicēt inter gētes.** i. q
audiebant pdicatores aploz z videbant magna
miracloz q fiebant ad pfirmationē fidei admirā-
do dicebant **magnificauit dñs facere cum**
eis. h est cū chriānis. **Et qz de his etiā ipi chriāni**
gaudentes grās deo agebant. Jo h puidēs ps⁹ in
psona eoz subdit: **magnificauit dñs facere**
nobiscū. i. magnifice fec nobiscū dñs q nos res-
demt/ z filios dei fec/ ac heredes futuri: dicitur/
signis z miracul clarificauit. **Un facti sum⁹**
letantes. **Conuertere dñe captiuitatē nram**
sic torrens in austro. hoc dr psal⁹ p modū orō-
nis puidens cecitatē mltoz iudeoz q cōm nega-
uerunt z vsqz ad h tps in errore pmanet z in capti-
uitate diaboli. **Un etiā sunt adhuc infidelitatē**
secrātes: ac hereses p orbē seminatās tenentes: z p
pñs in captiuitate diaboli z vicioz detenti. **Et hi**
oēs vel hmoi nō puertunt nisi soli⁹ dei grā spēalis
sima ac scrōz orōibz: p qd orādo ps⁹ in psona
fidelij p ill dr sic: Conuertere dñe captiuitatē nram
scz q adhuc multi nroz humani generis tenent sub
diabolo sic torrens in austro. scz puertit in liquē-
fluentē. **Unimz auster ē vent⁹ q soluit glaciē z ni-**
ues ex qbz fluūt torrētes. **Et sic sensus est: q sic au-**
stro vl australi vento flate: torrens pgelat⁹ puertit
in aqs fluentes: z solut⁹ glaciēz currit fluēdo. Ita
ipli q tenent in captiuitate diaboli p infidelitatēz
flante spūscro liquecant soluant⁹qz a duricia suoz
cordiu in pctis detenti: vt fluant currēdo ad pñs
celestē **Deniqz qm mlri sunt inf fideles chri q post**
baptismū labunt psepe in pctā: Joqz etiā in psona
illoz orat ecclia pmissa hōba di. **Conuertere dñe ca-**
priuitatē nram. i. q tenemur in pctis actualibz vin-
culati sic torrens in austro. h est: vt sic auster q ē
ventus pluuiosus fluere fac torrentes pus desic-
catos: sic nos p veram pñiam suam⁹ lachrymis
ad abluenda pctā: q sum⁹ siccati a grā. **Un his p-**
missis vt liberi⁹ z amorosi⁹ seqmur chm in opibz
laboriosis pnie z virtutum ac etiam martyrij pdi-
cit post laborē z fletum etni gaudij fructū ipe psaly
mista di. **Qui seminant.** scz semina bonoz ope-
rationis z passionis martyrij **In exultatione**
merent. scz fructum laboris adqrendo in futuro
celesti pmio gaudioso. **Tales qppe in pñci leun-**
tes ibāt. i. d virtute in virtutē **z flebant.** scz sup
miseria z calamitate hui⁹ vite in q flendū est iustis
p dilatōe patrie z p pctis pccatis: vel saltē ex cōpas-
sione p alienis pctis: qz in valle lachrymaz sum⁹.
Un Aug. sup hoc psal⁹ dr: **Ipa vita hūana quam**
ingressi sum⁹ misera ē z flenda i rebz hūanis. **Ad-**
uertite inqz: Poterat ridere pus puer q nascitur.
Quare q a fletu incipit videri: ridere nondum nos
uit: qre plorare iam nouit: nisi qz cepit ire in istam
vitam. **Hec Aug.** q flebant **mittentes semina**
sua. i. pmittētes añ se ad futurū seculū **semia.** i.

bona opa fructū: meritoria p̄miorū celestium tāq̄ se-
mina fructificantia in celo. **Veniētes at̄ veni-**
ent̄ sc̄ ad iudiciū vel ad celū ex b̄ secl̄o ascenden-
tes [cū exultatiōe portantes] .i. p̄ferētes do-
mino [manipulos suos] .i. opa bona merito-
ria vñ recipiant remuneratiōē.

Jer. III. ad vesp̄as

Psalmus. CXXVI

N

isi dñs edifica-

uerit zc̄. In b̄ psalmo p̄ba intendit
nos hortari vt sim̄ solliciti in bonis
opibz ne ea p̄ p̄ctm̄ subseq̄ns amittam̄ / s; p̄ ea in
domū dei celestē edificemur p̄ auxiliū dei sine quo
nil possum̄. **Uñ** fm̄ Cassiod. z̄ Honor. b̄ octauus
grad̄ ascensus in celū describit̄ / q̄ vocat̄ sollicitu-
do. s; q̄ caucm̄ ne a bono ope cadamus. Proinde
psalmista in sp̄s̄anctō dicit ad fideles **Nisi dñs**
edificauerit domū: in vanum laborauer-
rūt q̄ edificant eam. **Ubi** sciendū q̄ dom̄ dei
fm̄ Tyram vel q̄cunq̄ alia dupl̄r edificatur. **Uno**
modo corp̄alr ex lignis z̄ lapidibz. **Alio** mō sp̄ualr
p̄ doctrinam in fide z̄ moribz. **Et** in vtraq̄ edifica-
tione requirit̄ diuinum auxiliū. **Nam** sic in edifi-
cio corp̄ali nisi dñs edificauerit dirigendo z̄ p̄for-
tando artifices / in vanū laborauerūt q̄ edificant
vt p̄z in edificacióne turris babilonis: q̄ q̄ n̄ pla-
cuit dño dissipata est: z̄ in templo iudeoz̄ destru-
cto p̄ romanos: q̄ iudei voluerūt reedificare ali-
q̄tens / sed nunq̄ potuerunt: qz dñs non adiuuit
nec placuit ei: vt p̄z in historijs. **Ia** q̄z in edificio
sp̄ualis domus. s; eccl̄ie vel anime humane p̄ ha-
bitaculo dei faciendo / in vanū laborat q̄s p̄dican-
do / docendo / aut sacra ministrādo: nisi deus edifi-
cet. **Non** em̄ q̄ plantat aut q̄ rigat / sed q̄ incremē-
tum dat de⁹ est: vt dicit **Ap̄tus.** **Nisi dñs custo-**
dierit ciuitatē frustra vigilat q̄ custodit
ea. **Hoc** etiam p̄z tā de ciuitate m̄ali vbi vana ē
omnis custodia / si dñs voluerit eā tradere in ma-
nus inimici z̄ non custodierit (sic p̄z de hierl̄m ci-
uitate munita: z̄ de babilonia quā hostes p̄ me-
tum fluij subintrantes ceperunt zc̄.) q̄z etiam
de ciuitate sp̄uali / q̄ ē eccl̄ia vel anima in q̄ de⁹ ha-
bitat tanq̄ ciuitate munita gr̄a z̄ fructibz. **Sz** ni-
si hanc ip̄e dñs custodiat a vicijs z̄ demonū tenta-
tionibz frustra vigilat hō custodiens eā zc̄. **Uñ** z̄
subdit psalmista. **Vanum ē vobis an̄ lucem**
surgere. .i. mane an̄ sol̄ ortum ad laborandū. vt
h̄z translatio **Piero.** supple nisi assit vob̄ diuinuz
adiutorium: vt iam p̄dictum ē. **Sp̄ualr** aut̄ sic
accipit̄: **Vanum** est vob̄ an̄ lucem. .i. an̄q̄z vere vos
meritos cognoscat̄ humilr: qz ex vobis nil valet̄.
Nam qz cognitio in luce fit / p̄ eam fecit sui cogni-

tio q̄ p̄mū lux ch̄s orit̄ in nob̄: z̄ vanum ē an̄ hanc
surgere. s; ad alta fructum opa: qz vt dicit **Greg.** qui
ceteras fructes sine humilitate z̄ gregat quasi qui
manu puluerem in ventum portat zc̄. **Sed** quid
vel quō surgendum sit? **Sequit̄** [surgite postq̄
q̄ sederitis] qd̄ est dicere fm̄ Honor. postq̄
sederitis / vsq̄ ad terram p̄funde vos ip̄os humiliā-
do postea surgite ad altitudinē fructoz̄ ope: ne
cadatis p̄ sup̄biam si non habueritis fundamētū
humilitat̄. [q̄ manducatis panem dolor] /
b̄ dicit̄ qz ad sui humilē cognitionem sequit̄ penitē-
tie vere dolor q̄ vt pane reficit̄ anima p̄ gr̄am dei.
Sz talis sensus hui⁹ ps̄us est tal̄. s; q̄ in p̄mis-
sis psalmista tria tangit q̄ p̄ncipalr p̄inent ad bo-
num alicui⁹ ciuitat̄ vel domus z̄ in q̄libz eoz̄ as-
serit q̄ p̄ncipalr a deo z̄ non ab alio habent efficac-
ciam. **Primū** est edificatio: de q̄ dicit̄ q̄ nisi dñs edi-
ficauerit in vanum laborauerunt zc̄. **Scdm̄** ē cu-
stodia. d̄ q̄ etiam dicit̄: **Nisi dñs custodierit zc̄.** **Ter-**
tiū ē industria ciuiū laborantiū vel artificū opan-
tium ad q̄rendum victumz̄ alia q̄ requirunt ad sus-
tentationem vel p̄seruationem sui et suorū. **Et** qz b̄
nōnulli credūt dependere a sollicitudine humana
tm̄. **Iō** talibz dicit̄: **Vanū** ē vob̄ an̄ lucem surgere .i.
ad op̄ manuale faciendū: si nō assit vob̄ diuinum
adiutorium. q. d. **Non** oportet vos nimis mane surge-
re ad laborandū: qz si vob̄ assit diuinū adiutorium. b̄
plus faciet q̄ sollicitudo v̄a nimia. **Et** idō surgite
postq̄ sederitis. .i. postq̄ p̄uenient̄ q̄eueritis q̄ man-
ducatis panem dolor̄. .i. q̄ adquiretis p̄ victu ad
manducandū panem p̄ labore q̄ facit dolorem in
corpe. **Et** p̄ hec tria sp̄ualr incendit q̄ domus sp̄i-
ritual̄ vel ciuitas non p̄t edificari sp̄ualr nisi a deo
nec custodiri nisi a deo / nec bona opa meritoria vi-
te eterne opari / vel penitentiam veram agere / aut
ad celestia assurgere p̄p̄na sollicitudine / aut cauere
ne p̄dat bona merita / nisi adiutorio dei. **Sequit̄:**
Cum dederit dilectis suis somnū. hoc di-
ctum in hebreo alit̄ sonat q̄ fm̄ translationē no-
strā. **Sed** ego seq̄ndo sensum n̄re translationis i-
tendo mysteria fm̄ doc. catholicos describere. **Ia**
circo hunc tm̄mō pono sensum iux̄ cōem nostram
translationem. **Et** ē intell̄s talis. **Cū** dederit .i. de⁹
dilectis suis. .i. electis hominibz q̄ p̄ omnia a deo di-
rigunt̄ in edificandoz̄ custodiēdo ac opando: talibz
bus cum dederit somnū. .i. req̄em p̄ mortem / q̄ dicit̄
somnia in sc̄ptura. **Joan. xj.** Lazarus amicus n̄r
dormit: sed vado vt a somno excitem eum. **Tunc**
apparebit manifeste: qm̄ **Ecce hereditas do-**
mini. sc̄z erunt ipsi ad possidendum in eternū in
celo a deo / q̄ sunt [filij] sc̄z dei ipsius: qz iusti sunt
facti filij dei p̄ ch̄m **Quoz̄** [merces] .i. p̄m̄ium
p̄petuum erit ip̄e q̄ est [fructus ventris] sc̄z h̄z
ḡn̄alis. qui dicit̄ fructus: qz sic fructus ab arbore p̄-
ducit̄ sine cor̄uptione: ita ch̄s ex h̄gine. **Et** h̄mōl
filiorum hereditas in celo est deo maḡ dilecta q̄z
q̄cūq̄ hereditas filioz̄ in domo materiali hōim

Est dicere breuit qm̄ deo dāte venerit hora mor-
tis tūc appebit: qm̄ iusti fideles q̄ sunt filij dei per
adoptionē erūt hereditas dñi dilecta: q̄z merces
erit ip̄e ch̄is h̄gis filij: q̄z ip̄e est ob̄m̄ b̄ritudinis iu-
storū q̄ reficiunt b̄ritam in aspectu diuitat̄ interi-
us q̄s in aspectu h̄ūanitat̄ gl̄iose exteri⁹ fm̄ q̄ dicit
Aug. sup̄ Joā. S̄z forte q̄reres vnde manifestatū
est q̄ hec sit hereditas dñi dilecta: Ad b̄ r̄ndēs sub-
dit: Sic sagitte i manu potēt: ita filij ex-
cussorū. q. d. b̄ inde manifestū factū ē m̄do: q̄z si
cut sagitte i manu potēt. i. fort̄ boīs sunt promi-
pte ad feriendū z vulnerandū aduersarios. Ita fi-
lij excussorū. i. sunt sc̄z missi p̄ mundū z oēs aduer-
sarios fidei ch̄i ad feriendū z vulnerandū corda eo-
rū diuino amore. b̄ est ip̄i apl̄i z p̄dicatores h̄bi dī
de manu. i. pr̄ate oipotent̄ dei missi in orbē: q̄ hec
p̄dicando omnib̄ tanq̄ excusse sagitte trāffixerūt
corda hoīm in ch̄i fide z amore. Itaq̄ p̄z q̄ p̄ sa-
gittas / apl̄i z p̄dicatores h̄bi dī designant̄: z ip̄i di-
cunt filij excussorū. S̄z q̄re vel vnde dicunt sic sc̄z
filij excussorū? R̄r fm̄ Aug. z cōit̄ doct̄. exposito-
res: q̄ ip̄i apl̄i z p̄dicatores q̄ dicūt q̄si sagitte rō-
ne p̄dicat̄: dicunt etiā filij excussorū: tū q̄ fuerit ex-
cussus. i. expediti ab impedimentis z accincti ad pu-
gnā z m̄dm̄z diabolū vsq̄ ad mortē sustinēdam. p̄
ch̄io alacrit̄ z virilit̄. Un̄ in hebreo d̄r: filij iuuentu-
tū z ē eadem s̄nia: q̄z iuuenes maḡ sunt expediti
ad pugnandū z currēdū. sic ip̄i ad currēdū in p̄di-
catōe p̄ orbē z pugnandū z tyrānos fuerunt expe-
diti: z sic dicunt filij excussorū. i. d̄ n̄ūero expeditoz.
Item tūm q̄ ip̄i fuerunt filij. i. imitatores excus-
sorū. i. p̄phaz q̄s de⁹ excusserat tanq̄ sagittas d̄ ar-
cu mittendo eos ad p̄dicandū iudēis ch̄m̄ nasci-
tur: quē apl̄i natum p̄dicauerūt. Et sic illi p̄ses sc̄z
p̄phētar̄ isti apl̄i eoz filij exercebant grana. i. bo-
nos / a paleis. i. mal̄. Et sic illi ita z isti sunt sepius
excussi. i. afflicti a mal̄: z sic b̄n̄ dicunt filij excusso-
rū / necnon etiam excussores. Sequit̄: **Beatus
vir q̄ impleuit desiderium suū ex ip̄is** sc̄z
sagittas excussis. hoc est non tūm illi filij excussorū. i.
apl̄i z p̄dicatores h̄bi dei sunt b̄riti / sed z ille ē beat⁹
vir: q̄ ex imitatione ip̄oz impleuit desiderium suū
i. q̄ desiderat implere qd̄ ip̄i fecerunt z docuerunt
b̄rit̄ q̄ vir sc̄z in p̄nti in spe: z in futuro erit b̄rit̄
in re: q̄ impleuit desiderium suū ex ip̄is sc̄z imi-
tandis In hebreo habet̄: q̄ impleuit pharetram su-
am ex ip̄is. hoc est cor suū de doctrina eoz / z sic i-
dē redit. Sequit̄: **Non confundet̄ cum loq̄-
tur inimic̄ suis in porta** id est nō erubescet
cum loquet̄ disputando cōtra inimicos sc̄z aduer-
sarios veritatis z hereticos in porta. hoc est i pa-
tenti loco / vel p̄dicando in publico de fide: quia
optime sciet responderē eis per dei gratiam defen-
sando fidem. Vel aliter: non confunderet̄ cum lo-
quet̄ur inimic̄ suis: id ē demonibus contra nos
insurgentibus et mala nostra improp̄erantibus.
In porta. hoc est in iudicio mortis p̄ quam omēs

homines tanq̄ p̄ portam habent exire ex hoc m̄do:
do: z sic pat̄z totus iste psalmus.

Psalmus. CXXVII

Beati oēs qui timēt

z. In b̄ psal̄ p̄ph̄a horrat̄ ad deū timendū
dū timore casto z filiali semp̄ z in oib̄ vt b̄ndicē
dei z seq̄mur. Et b̄ ponit̄ p̄. i. ḡdu. Un̄ d̄r. **Beati
oēs q̄ timēt dñm** sc̄z timore sc̄to filiali / z b̄mōi
sunt q̄ ambulāt in vijs ei⁹ sc̄z mādata obser-
uādo q̄ sunt vie ad salutē tendentes. Et psal̄ con-
uertēdo ad oēs timētes deū q̄si ad vnū ppl̄m̄ f̄mo
nē dirigit dī. **Labores manū tuaz / q̄z mā-
ducabis: b̄rit̄ es z b̄n̄ tibi erit** b̄ est: ex b̄ q̄
labores bonoz opez tuoz q̄b̄ in p̄nti defudasti: i
futuro manducab̄. i. fruendo in celesti fructu prez-
mioz eozundē. **Jo b̄rit̄ es nūc in spe z in futuro i-
re / z b̄n̄ tibi erit** sc̄z p̄ timorē dei castū in p̄nti si i-
eo p̄manser̄. Et q̄ sepe de⁹ timentib̄ se b̄n̄ facit / nō
solū in futuro: sed etiā in p̄nti sc̄lo abūdantiā tem-
poraliū zferēdo: tam in reb̄ q̄z in vxoris bonitate
z ple fecūda. **Jo postq̄z d̄ fructib̄ laborū multiplicā-
dis p̄misit / p̄nt̄ subdit: Uxor tua sic vit̄** sc̄z
odore bone fame fragrās z fructificās bonis opez
rib̄. Et sequit̄ **abundans** sc̄z plis fecunditate
**In laterib̄ dom⁹ tue. Filij tui sic nouelle
oliuaz** sc̄z ḡtose crescentiū in pace bona Nam
oliua pac̄ signū p̄fert. Un̄ columba emissa a noe
ramū oliue ad arcā detulit p̄ signo pacis a deo ter-
ris dare: vt p̄z **Gen. viij. z sic oliue assimilādo filij
os signat pacem in circūitu mēse tue** sc̄z cir-
cūsidentes z pati ad tibi m̄itrandum honorifice.
Sequit̄: Ecce sic b̄ndicet̄ hō sc̄z a deo z boz
minib̄ talē cōmēdātib̄ q̄ timet dñm. **B̄ndi-
cat tibi dñs ex sion** id ē ex eccl̄ia fidelū q̄ fecit
p̄ sion: vt sepe patuit: ex q̄ eccl̄ia elegant̄ cōmēda-
tur hō timens deū: vt p̄z de Tobia in ve. rest. **U-
ex sion d̄r: id est ex eo q̄ es in sion** hoc est i ecclesie
vnione fidelū / z vides bona hierl̄m̄ sc̄z cele-
stis cognoscendo z sp̄ando **omnib̄ dieb̄ vite
tue** sc̄z in p̄nti: ac in eñum in futuro possidendo
Et vides filios filioz tuoz id est longam
vitā habeas vsq̄ q̄ videre possis filios filioz tuoz
rum. Et vides insup̄ **pacē sup̄ isrl̄** id ē pacifi-
cum statū fidelū in p̄nti: z tandē pacē eternitat̄ i
futura patria. **Notandum autē est q̄ ista nō de-
bent intelligi temporal̄ ad l̄tam: q̄z sic daret̄ instā-
tia. Cōstat em̄ q̄ ml̄ti timentes deū nō h̄nt vxores
nec filios carnales zc̄. Sed intelligenda sunt bec
sp̄ual̄. i. sic q̄ vxor sic vit̄ abundans designat sa-
pienciā verā / fructiferā salutē abūdantissime de q̄
sic de vite dulc̄ potus p̄fert: h̄ac oīs timēs deū d̄z
amare z in sponsam sibi assumere: vt scribit̄ **Sap.
vij. Domus autē anime est corpus: vt dicit etiam****

Berū. in hui⁹ laterib⁹. i. in omnib⁹ mēbris corpis ad bñ regendū dz pēsse vroz tua. i. sapia/filij ⁊o sic nouelle oliuaz sunt opa fructuosa a te opata q̄ excrescunt in pacem etnam. Nā oliua pacē fecit: vt s̄ dicuntur. **D**ec̄ opa fructū gnāra d̄ vroz tua. i. d̄ sapientia [sunt in circuitu mense tue] id ē in quāto ante tūc p̄ gram̄ reficentes mētrē tuā. **U**el etiā mensa tua sumptio eucharistie ē/ q̄ z mensa ch̄i dz: quia ch̄is in ea sumit. **H**anc circū dare debēt bona opa z desideria tua: vt digne habeas sumere eucharistiam. **E**cce q̄ sic bñdicet hō q̄ timet dñm. **B**enedicat tibi dñs ex sion. i. eo q̄ es in ecclia z videas sc̄z in celo bona hierl̄m in etnū [z videas filios filioz tuoz]. i. p̄mia opoz bonoz tuoz: qz p̄mia celestia nascunt̄ ex meritis bonoz opoz/ z sic dicunt̄ filij filioz sp̄ual̄r. **V**ideas etiā pacē: ch̄m q̄ ē pax n̄ra regnantē in celo sup̄ sanctos.

Psalmus. cxxviii

Sepe expugnauerūt

me zc̄. In h̄ psal̄. p̄pha hortat̄ ad p̄staciā in tribulationib⁹ z p̄seuerantiā ne deficiam⁹ in p̄secutionib⁹ vt ad celū ascendere valeam⁹. **E**t h̄ ponit̄ p̄ decimo ḡdu. **U**n̄ ps̄. dz **S**epe expugnauerūt me [sc̄z p̄secutores [a iuuetute mea] id ē a tpe p̄stino q̄ cepit fides ch̄iana/ vel etiā a p̄mozdio erat̄ mundi: qz a p̄no mundi sc̄z ab **A**bel iusto quē **C**ain occidit/ sp̄ mali p̄secuti sunt bonos [d̄z cat̄ nūc isrl̄] id ē p̄ls fidel̄: z q̄libz iust⁹ b̄ dicere dz ḡtant̄ recoḡscendo libationē sui a picul⁹ p̄ deū. **U**l̄ dicat̄ b̄ ecclia fidelis̄ ref̄rendo ad exēplū hoim q̄ sepe impugnant̄ a demōib⁹ z mal⁹ hoib⁹. **S**epe expugnauerūt me a iuuetute mea: etem⁹ nō potuerūt mibi [sup̄le p̄ualere dño me p̄secut̄ gente. **S**z q̄re bis dz **S**epe expugnauerūt me zc̄. **R**ñr q̄ ad designandū q̄ homines fideles dupl̄r impugnant̄ sc̄z int̄. h̄ est in anima p̄tentatiōes: z in corpe vel exteriorib⁹. **S**upra dorsū meū fabricauerūt pctōres [b̄ onera tentationū z p̄secutionū imposuerūt sup̄ me demonesz et̄ satel̄lites: z sic fabricauerūt insidias deceptōis tanq̄z a dorso positas mibi vt videre eas non possem: veluti non vident̄ ea q̄ sunt a dorso posita [p̄logauerūt iniquitatē suā] id est longo tpe p̄tinuauerūt maliciā suā ad p̄rabendū in pctm̄. **S**z spero: qz **D**ñs iust⁹ p̄cidet ceruices pctōz [id est rū p̄t sup̄bias demōnū z suoz satel̄litū eripiēdo nos ab impugnationē z p̄cauēdo a casu in tentatiōe [cōfundant̄] sc̄z d̄ suis iniquitatib⁹ in iudicio cū viderint se damnari [z p̄uertant̄ retrosum]. i. ad fugiendū a me/ vel a iust⁹ tanq̄z debellati p̄ d̄ gratiam/ vel cōuertant̄ retrosum. i. ex hui⁹ mūdi gl̄ia ad et̄na tormēta [oēs q̄ oderūt sion]. i. eccliaz iustoz seu fidelis̄ p̄sequētes. **E**iant sic fenū res

ctoꝝ [id est sic berbe q̄ nascunt̄ in rectis] **L**q̄ p̄ri⁹ q̄z euellat̄ exaruit [id est post modicūz virozē cito d̄liccat̄ z defic̄ q̄uis nōdū sit euulsum radici tus. q. d. **T**ra ip̄i p̄secutores iustoz exarescāt ab oī humore gr̄e anq̄z euellant̄ d̄ tra. h̄ ē in vita p̄nti et sint aridi veluti sint apti igni p̄petuo. **D**e q̄ [sc̄z feno rectoz] **N**on implebit manū suā q̄ met̄ter: z sinū suū q̄ manipulos colliget]. i. qz reputat̄ ip̄m inutile. q. d. ita fiat d̄ p̄secutorib⁹ iustoz rū q̄ sint inutilesz absq̄z fructu bonoz opoz. **E**t d̄ eis nō impleat manū suā sc̄z aliq̄ bono ope d̄o offerendo/ tpe q̄ met̄ter. i. angel⁹ q̄ met̄ter ch̄i fideles in morte animas eoz suscipiendo z ad celū ducēdo. **E**t sinū suū nō impleat ex eis [q̄ manipulos colliget]. i. id ē angel⁹ q̄ h̄z iustoz aias in celū suscipe. h̄ est michael archangel⁹/ sic canit̄ ecclia: tpe nō suscipiat eos. s. p̄secutores/ s. diabolo ducē. ad infernū. **E**t nō dixerūt q̄ p̄teribant̄: bñdictio dñi sup̄ vos bñdixim⁹ vobis in noie dñi. **N**imē rū mod⁹ ē hoim trāscuntū iust⁹ rēnascētia bonum fructū faciētia vt imp̄ct̄ bñdictionē dei sup̄ ip̄a: z nō sup̄ rēnascētia/ q̄ nllm̄ bonuz fructū faciūt. **E**t sic ē sensus v̄ic̄ q̄ nll̄a bñdictio danda ē p̄secutorib⁹ busz mal⁹ hoib⁹. **T**ō dz **E**t nō dixerūt. i. nō habebūt dicere hi [q̄ p̄teribāt]. i. angeli dei vel sc̄i q̄ p̄tererūt nos ad celestē p̄tiaz [bñdictio dñi sup̄ vos] sc̄z malos. **N**ec etiā dicere habebūt [bñdiximus vob] sc̄z ex p̄te n̄ra [in nomie dñi] sc̄z qz maledictiōnem hereditabūt eternā/ oēs mali q̄s ch̄is mōz ledicet in iudicio.

Psalmus. cxxix.

De profundis clama.

zc̄. In h̄ psal̄. p̄pha hortat̄ nos vt vere penitēdo d̄ pctis iugit̄ clamem⁹ ad dñm et̄ miaz exorādo. **E**t h̄ p. xj. ḡdu ascēl⁹ in celū. **U**n̄ etiā iste psalmus ē vn⁹ d̄ septē psalmis p̄nialib⁹: qz iste psalm⁹ p̄ p̄niam d̄ miam exorat. **I**tē h̄ psalm⁹ etiā ē ordiat⁹ ad orādū int̄ psalmos p̄patorios ad missam. **S** ē: **Q** dilecta/ qz ad eucharistiam vel missā dicēdam tūc dz accedere sine vera p̄nia. **D**eniqz iste psalm⁹ solet̄ septē decāri. p̄ defūct̄: qz ip̄i d̄ p̄fūdo infernū. **S** ē d̄ purḡio/ p̄ os sc̄e ecclie ad dñm clamādo miaz petunt̄ libatōis. **E**t ip̄a ecclia p̄ p̄niam eos libat ac p̄ missaz z orōnū suffragia. **U**n̄ psal̄. in p̄sona penitent̄ dz **D**e profundis [sc̄z miseriaz z tribulationū z pctoz ac pene eoz tanq̄z in p̄fundo maloz rū summeris] **C**lamauī ad te dñe [sc̄z q̄ habitas in altis z longe a pctōrib⁹] **D**ñe exaudi orōnē meā [q. d. inuitando oēs homines ad sile: vt sc̄z clamēt de p̄fundis iniquitatum miserie z p̄narum ad altissimū deū si volūt intrare ascēdēdo in celū. **E**iant aures tue int̄dentes i vocē deprecationis mee. **A**ures d̄i sūt benignas z m̄icr̄

cordia q̄b̄ inclinā ad intendendū orōnib̄ nostr̄
Si iniquitates obſuauer̄ dñe. ſc̄z volēdo eas
 v̄iq̄ ad v̄tione debita punire. dñe q̄s ſuſtine
 bit. .i. q̄s poterit ferre iudiciū iuſticie tue cū nō
 ſit ſine peccō nec infans vni⁹ diei: teſte ſcriptura. q. d.
 nullus ſuſtinere poterit nec aliq̄s celeſtē remunera
 tionē expectare valebit ſi volueris nos iudicare
 ſin iniquitates n̄ſas. q̄ ſunt m̄lte tā in corde q̄ ore z
 ope cōmiſſe. **S** ego ſpem miſcōbie p̄ſe q̄nde habeo
Quia ap̄d te p̄ſiatio ē. .i. q̄ p̄ſiū ē tibi mi
 ſereri z p̄cere. q̄ nō decet te iniquitates p̄dicto modo
 obſuare ad puniēdū plenarie. ſc̄z citra p̄dignū. **E**t
 p̄pter legē tuā ſuſtinui te dñe. **B** ē p̄pter legē q̄
 p̄miſiſti veniam penitentib̄. ſuſtinui te. **P**atien
 ter me habendo in flagell. tuis z expectando miāz
 tuā liberāte: z tandem in celo remunerantē. **S**u
 ſtinuit anīa mea in ſp̄bo ei⁹. ſc̄z q̄ p̄miſit mi
 ſericordiā infallibilr: z ſic ē repetitio ei⁹ ſine
 ſub alijs ſp̄bis ad maiorē exp̄ſionē affect⁹ ſic cōiter
 ſit in deuot⁹ orōnib̄. **E**t p̄pter myſteriū bis die ſuſti
 nuiffe: p̄pter duplicē b̄nificij ſpem. ſ. gr̄ificationis in
 p̄ſenti: z gl̄ificationis in futuro. **E**t d̄ v̄troq̄ tandem
 ſubdit. **S**pauit aīa mea ī dño. **S**ed q̄ſq̄z hec
 ſpes firmē d̄z cē in homine. ſubdit: **A** custodia
 matutina v̄ſq̄ ad noctē. **I**d eſt a p̄nō diei nā
 lis q̄ incipit in custodia. **B** eſt vigilia matutina v̄ſq̄
 ad noctē includendo ſine diei. **E**t p̄pter myſtice ſigni
 ficat q̄ iuſt⁹ z fidel⁹ d̄z in dño ſperare a puericia v̄ſq̄
 q̄ ad mortē: z in p̄ſper⁹ p̄ diei matutini ſcat⁹ z in
 aduerſ⁹ p̄ noctē designat. **A**lit em̄ nō p̄deſt ſperare
 in dño ſc̄z ad t̄ps t̄m̄mō. niſi ſperet q̄s v̄ſq̄ in finē
 z ſp̄. **A** custodia q̄ matutina v̄ſq̄ ad noctē ſc̄z mor
 tis p̄ſeuerādo. **S**peret iſrl̄ in dño. **Q**uia ap̄d
 dñm̄ miā. ſc̄z maxima: q̄ p̄ nob̄ de⁹ factus ē ho
 mo. **E**t copioſa ap̄d eum redemptio. ſc̄z q̄a
 non auro nec argento: ſc̄z p̄cioſo ſanguine nos rede
 mit. q̄d ſufficiens fuiſſ; ad mille mundoz redem
 ptionē. **E**t q̄ iſte ſenſus ſit l̄re p̄z p̄ eccl̄iam in offi
 cio natiuitat⁹ dñi. **U**bi ad hūc ſenſum hūc ſp̄ſum z
 p̄ſalmū canit. **E**t ipſe. ſc̄z de⁹ incarnat⁹. **R**edi
 met iſrl̄. .i. fidelē ppl̄m̄ toti⁹ mūdi q̄ ſol⁹ p̄t redi
 mere. **E**t om̄ib̄ iniquitatib̄ ei⁹.

Psalmus. cxxxj

Domine nō ē exalta
 tū zc̄. **I**n h̄ p̄ſalmo David hortat nos ī
 humilitate cuſtodire toto t̄pe vite n̄ſe: p̄ſeruariq̄z
 om̄ia opa z merita n̄ſa q̄d ponit p. xij. q̄du hui⁹
 aſcenſus in celum. **A**d humilitatē q̄ inuitando ſuo
 exēplo in h̄ p̄ſalmo d̄r: **D**ñe non eſt exaltatū
 cor meū. ſc̄z moru ſup̄bie iteriori quali de me cō
 fidens: v̄l aliq̄d magni de me ſentiens. **N**eq̄z ela
 ti ſunt oculi mei. ſc̄z ſup̄biendo in ſigno exteri⁹
 orū: z ſic oculos poſuit p̄ cunctis membris eoq̄ di

poſitio cordis: z p̄ p̄ns ſup̄bia maḡ appet in ocul⁹
 q̄ in p̄tib̄ alijs. **N**eq̄ ambulauī magnis. **I**
 .i. nolui int̄ homines apparere magnus. ſc̄z despe
 xi pompā: z q̄ magna ap̄d homines vident: vt bon
 noris ambitio/diuitiaz ſactantia/z h̄. **N**eq̄ in
 mirabilib̄ ſup̄ me. .i. in transcendētib̄ itartū
 meū: vt p̄ b̄ eſſem in admiratōe hoim̄: z reputarer
 ſancior: vel ſapientior q̄ ſum in ſitate. **S**i non
 humilr ſentiebā. ſc̄z de meip̄o. **S**ed exaltaui
 animā meā. .i. meip̄m: a p̄e d̄nominando tortū
 q. d. ſi non fui humilr: ſed p̄ ſup̄biam eleuaui me:
 ſiat ſupple punitio de me in modū q̄ ſequit̄. **S**ic
 ablactatus ſup̄ m̄rem: ita retributio ī aīa
 meā. .i. ſic puer incubens ſup̄ m̄rem ſuā a q̄ maſ
 ſubtrahit mammillā z ſepat a lacte/perit z morit̄
Ita fiat retributio. ſc̄z punitio in anima mea
 vicz q̄ ſubtrahat a me dei gr̄a: q̄ anime ē p̄ſolatio z
 alimentū ſic lac p̄uero/z moriar. **U**n̄ alios etiā in
 uitans ad humilitatē ſubdit: **S**peret iſrl̄. **I**d ē
 fidel⁹ ppl̄s. **I**n dño. ſc̄z non in virib̄. p̄rijs/v̄l me
 rit⁹ p̄fidat: ex q̄ orit̄ ſup̄ba p̄ſumptio. ſc̄z in dño ſper
 ret. **E**t hoc nūc z v̄ſq̄ in ſclm̄. .i. cōta vita ſua
 q̄ſq̄z ad eternitatē p̄ueniat.

Feria. v. ad vesperras

Psalmus. cxxxj

Ememento dñe da

Ememento dñe dauid in h̄ p̄ſalmo dauid incendit inuita
 re fideles vt p̄ manſuetudinem ſc̄z
 p̄ſos faciant locū regēi d̄o tanq̄z tab
 naculū ſp̄uale vel domū dei: z in ea reponant arcā
 ſanc̄tiſſimā dei. hoc ē corpus chr̄i in euchar̄iſtia in
 ſeip̄ſos digne accipiant. z hoc ponit p. xij. gradu
 aſcenſus in celum. v̄n̄ David in p̄ſona oim̄ iuſtoz
 d̄r ſic: **E**memento dñe dauid z om̄is man
 ſuetudis eius. **S**ic d̄r Aug. ſup̄ hoc p̄ſalmo. **S**o
 lemus (in q̄) in p̄ſalmis non ad l̄ſam t̄m̄mō atten
 dere. ſic in om̄i p̄pheta: ſed p̄ l̄ſam ſcrutari myſte
 ria. **P**roinde de hoc p̄ſalmo notemus: q̄z l̄ſa d̄a
 uid orat dominū d̄i. **E**memento dñe dauid ſc̄z cō
 ferendo ei gr̄am: z tandem gl̄iam. **E**t om̄is man
 ſuetudinis eius. q̄ maxime patuit in hoc q̄ **S**au
 li ip̄m ad mortē p̄ſequenti bis a morte pepcit cū poſſ
 ſet eum occidere. **E**t q̄d plus ē: de manib̄ virozum
 ſuoz **S**aulē occidere volētū libauit: vt h̄. j. **R**e
 gū. xxiij. et. xxvj. **E**t q̄z dauid fuit non ſolū māſue
 tus. ſed z deuotus. **I**o pet̄it vt poſſit implere vo
 tum ſue deuotionis: q̄ ad quā rē **E**memento domie
 dauid. ſubdit: **S**ic iurauit dño: votum vo
 uit deo iacob. **I**d eſt ip̄ius ppl̄i de iacob deſcen
 dentis: cuius deus d̄r p̄ ſp̄ealē cultū: ſc̄z ſic de⁹ oim̄
 generalit̄. z ſic ſenſus eſt. **A**d hoc emem̄to domine